

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT,
ȘTIINȚĂ, TINERET ȘI SPORT
București, 09 martie 2021
Nr.4C-11/311

Conform cu originalul

PROIECT DE OPINIE
asupra Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul
Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind realizarea
Spațiului european al educației până în 2025
COM (2020) 625

1. Numele și numărul documentului:

În conformitate cu art. 171 alin. (1) din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE), a Protocolului nr. 1 și Protocolului nr. 2, anexate TUE și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia pentru învățământ a fost sesizată cu *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025*.

2. Data sesizării: 12.02.2021

3. Data scadentă pentru exprimarea opiniei: 30.03.2021

4. Dezbateri în data: 09.03.2021

5. Tip document: nelegislativ

6. Textul proiectului de opinie

Referitor la **conținutul Comunicării**, membrii Comisiei au subliniat următoarele:

- educația este fundamentul împlinirii personale, al capacității de inserție profesională și al cetățeniei active și responsabile. Dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții, care trebuie să fie favorabile incluziunii și de înaltă calitate, este proclamat de Pilonul european al drepturilor sociale ca primul său principiu. Uniunea își restabilește strategia de creștere pe baza durabilității, cu tranziția verde și tranziția digitală ca factori de transformare. Educația se află în centrul modului de viață european, consolidând economia socială de piață și democrația prin libertate, diversitate, drepturi ale omului și justiție socială. Combaterea efectelor virusului COVID-19 asupra economiilor și societăților și redresarea puternică a Europei presupune investiții în educație, formare și utilizarea eficace a competențelor, pentru a susține prosperitatea economică și socială a Europei. Pandemia de COVID-19 are un impact major asupra sistemelor de educație și formare din Europa, având în vedere că peste 100 de milioane de europeni, fac parte din comunitatea de educație și formare. Este esențial să se evite situația în care criza din sănătate să devină un obstacol structural în calea învățării și a dezvoltării competențelor, care să influențeze posibilitățile de angajare și veniturile tinerilor, precum și egalitatea și incluziunea pentru întreaga societate.

- eforturile pentru instituirea Spațiului european al educației sunt în sinergie cu Agenda pentru competențe în Europa, cu politica EFP reînnoită și cu Spațiul european de cercetare pentru

a valorifica cunoștințele, întemeind pe acestea redresarea și prosperitatea Europei, pe baza principiilor comune ale incluziunii, mobilității și inovării. Comisia propune consolidarea Spațiului european al educației de-a lungul a șase direcții: calitatea, incluziunea și egalitatea de gen, dubla tranziție verde și digitală, profesori și formatori, învățământul superior, dimensiunea geopolitică.

- o educație de calitate le oferă tinerilor cunoștințele, competențele și atitudinile necesare pentru a prospera în viață și pentru a face față multiplelor provocări cu care se vor confrunta. La nivelul UE, viziunea pentru calitate în educație include: stăpânirea unor competențe de bază, inclusiv competențele digitale - nedobândirea competențelor de bază, necesare pentru continuarea învățării, creează lacune cu consecințe majore în viețile cetățenilor și necesită măsuri de remediere din domeniul învățării în rândul adulților; stăpânirea competențelor transversale, precum gândirea critică, spiritul întreprinzător, creativitatea; promovarea libertății duale a cursanților și profesorilor de a fi mobili și a instituțiilor de a se asocia liber unele cu altele în Europa și dincolo de ea (mobilitatea în scopul învățării și cooperarea transfrontalieră sunt factori stimulatori puternici pentru îmbunătățirea calității instituțiilor de educație și formare); încurajarea învățării limbilor străine și a multilingvismului; susținerea profesorilor în ceea ce privește diversitatea culturală și lingvistică în școli, în special prin soluționarea deficiențelor persistente privind competențele de citire; aducerea unei perspective europene în educație, complementară perspectivelor naționale și regionale; menținerea instituțiilor de educație și formare ca medii sigure, fără violență, fără bullying, discursuri dăunătoare, dezinformare și fără nicio formă de discriminare.

- educația nu a reușit să reducă inegalitățile legate de statutul socio-economic, în pofida faptului că cele mai performante sisteme de educație sunt cele care valorizează echitatea. Pandemia de COVID-19 a subliniat și mai clar importanța incluziunii și a echității în educație și a arătat relevanța localizării geografice a elevilor și familiilor în Spațiul european al educației ar trebui ca: nivelul de instruire și de absolvire să fie decuplat de statutul social, economic și cultural. Este important să se răspundă nevoilor educaționale ale elevilor cu un potențial ridicat de învățare într-un mod favorabil incluziunii; sistemele EFP să fie mai flexibile, mai reziliente și mai orientate către viitor; strategiile de învățare pe tot parcursul vieții robuste și favorabile incluziunii să permită celor care au părăsit educația timpuriu să reintre în cadrul ei; cooperarea transfrontalieră consolidată în activitățile pentru tineret, precum și în domeniile sportului și culturii pentru a promova învățarea nonformală, inclusiv legătura lor cu educația formală.

- competențele digitale sunt obligatorii, cu atât mai mult într-o lume post-COVID-19, deoarece învățarea ulterioară și locurile de muncă vor necesita o formă de competențe digitale. Numai dacă oamenii au competențele și educația necesare, Europa va avea o redresare economică susținută, orientată către dubla tranziție verde și digitală, demonstrând în același timp, de exemplu, rolul de lider la nivel mondial. Pentru a realiza această ambiție transformatoare: trebuie să fie posibilă o schimbare profundă a comportamentului și a competențelor cetățenilor, începând cu sistemele de educație și cu instituțiile de învățământ drept catalizatori, prin susținerea unei infrastructuri de educație și formare noi și durabile și prin renovarea clădirilor existente; tranziția verde necesită creșterea numărului de specialiști; educația și formarea la toate nivelurile ar trebui să echipeze cetățenii cu competențe digitale, dar și cu alte competențe, precum spiritul întreprinzător și capacitatea de a învăța, care sunt necesare pentru a naviga printr-o piață a muncii transformată de schimbările tehnologice.

- profesorii, formatorii și personalul educațional se află în centrul educației. Aceștia joacă cel mai important rol pentru ca educația să devină o experiență fructuoasă pentru toți cursanții. Fără profesori și formatori, nu poate avea loc nicio inovare, nicio incluziune și nici experiențe educaționale transformatoare pentru cursanți. Cadrele didactice pot fi competente și motivate, dacă beneficiază de o serie de oportunități de sprijin și dezvoltare profesională variată pe parcursul carierei. Profesia de cadru trebuie să fie revalorizată în termeni sociali și în termeni

financiari. Mobilitatea internațională a elevilor, a profesorilor și a formatorilor profesorilor ar trebui să devină parte din educația profesorilor, pentru a lărgi accesul la diversitatea abordărilor. Comisia va lansa o serie de inițiative pentru a sprijini mai bine dezvoltarea competențelor și parcursurile de carieră ale profesorilor, ale formatorilor și ale personalului de conducere din învățământul școlar și pentru a sprijini atractivitatea profesiei educaționale pentru a promova diversificarea oportunităților de carieră pentru profesori, formatori și personalul de conducere din învățământul școlar și a aduce beneficii dezvoltării personale, școlare și a sistemului, vor îmbunătăți calitatea și numărul oportunităților de mobilitate, vor încuraja cooperarea dintre profesori, furnizorii de educație pentru profesori și educația pentru profesori bazată pe cercetări. Comisia planuiește să lanseze Academii Erasmus pentru profesori în cadrul noului program Erasmus pentru 2021, pentru a crea rețele de instituții pentru educația profesorilor și asociații de profesori, care vor aborda aspecte precum implicarea în dialogul cu societatea, educația pentru dezvoltare durabilă sau predarea în clasele multilingve.

- sectorul învățământului superior și-a demonstrat reziliența de a face față la schimbare în perioada pandemiei de COVID-19. Cu toate acestea, criza a adâncit și provocările legate de digitalizare, pedagogii inovative, incluziune și bunăstare, studenți, cercetători și personal de suport, mobilitate și finanțare. Sistemele europene de învățământ superior ar trebui să urmărească: o cooperare mai strânsă și mai aprofundată, o dezvoltare comună a programei de învățământ și cursuri comune, un cadru de politici transfrontalier care permite o cooperare transnațională omogenă, ce permite alianțe ale instituțiilor de învățământ superior; recunoașterea automată a calificărilor și a perioadelor de studii în străinătate; o atenție mai mare acordată programelor educaționale specializate pe competențe digitale avansate. Instituțiile de învățământ superior ar trebui să devină actori centrali ai „pătratului cunoștințelor”: educația, cercetarea, inovarea și serviciile pentru societate.

- cooperarea în educație a devenit treptat un instrument important pentru implementarea politicilor externe ale UE. Cooperarea internațională de înaltă calitate în domeniul educației și formării este vitală pentru abordarea provocărilor existente și emergente la nivel mondial, pentru promovarea intereselor și a valorilor europene. Internaționalizarea a devenit esențială și din ce în ce mai pronunțată, nu numai în învățământul superior, ci și în școlile primare și gimnaziale. Colaborarea dintre instituțiile de învățământ, atât din interiorul, cât și din afara Uniunii contribuie la atragerea celor mai bune talente din întreaga lume și la promovarea învățării reciproce și a proiectelor internaționale comune de cercetare și inovare. Comisia va sprijini statele membre în cooperarea dintre organizațiile persoanelor interesate din Europa, asociațiile de profesori și furnizorii de educație pentru profesori și va actualiza cadrul privind mobilitatea în scopul învățării. Comisia va acționa în direcția elaborării unei Abordări europene pentru micro-certificate, pentru a susține extinderea oportunităților de învățare și consolidarea rolului învățământului superior și al instituțiilor de educație și formare profesională în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, prin furnizarea unor oportunități de învățare mai flexibile și modulare. Crearea unui cadru de politică care permite o cooperare transnațională omogenă între instituțiile de învățământ superior din Europa are ca scop adaptarea la condițiile post-COVID-19 și de a forma generațiile viitoare în ceea ce privește crearea de cunoștințe transfrontaliere, precum și de discipline și culturi pentru o societate rezilientă, favorabilă incluziunii și durabilă. Transformarea accelerată a instituțiilor de învățământ superior se va axa pe conectivitate, incluziune, pregătire și reziliență digitală și verde, inovare. Obiectivul Comisiei este de a se implica în implementarea integrală a inițiativei privind universitățile europene din cadrul programului Erasmus, în sinergie cu programul Orizont Europa, cu programul Europa digitală și cu alte instrumente UE. Orizont Europa și Institutul European de Inovare și Tehnologie vor avea un rol-cheie în sprijinirea dimensiunii de cercetare și inovare a alianțelor universităților europene și în construirea de ecosisteme de cunoștințe.

- Comisia va examina, împreună cu statele membre și cu persoanele interesate, dezvoltarea unei diplome europene care ar putea furniza un cadru pentru a facilita eliberarea de diplome comune ale alianțelor de universități, precum Universitățile europene.
- Comisia va îmbunătăți implementarea instrumentelor necesare privind transparența, precum baza de date a rapoartelor externe privind asigurarea calității, utilizarea și promovarea suplimentului digital la diplomă, crearea cataloagelor de cursuri online și a bazelor de date cu programe de studii, precum și dezvoltarea de noi tehnologii, cum ar fi blockchain, pentru a asista implementarea recunoașterii automate în vederea continuării studiilor (până în 2025). Un sistem european real de recunoaștere și de asigurare a calității va garanta că asigurarea externă a calității protejează autonomia instituțiilor de învățământ superior și în același timp menține încrederea publică.
- inițiativa privind legitimația europeană de student este un pas important în ceea ce privește realizarea obiectivelor Spațiului european al educației și facilitarea mobilității studenților în Europa. Studenții vor avea acces în mod facil și securizat la toate informațiile și serviciile de care au nevoie înainte, în timpul și după perioada de mobilitate în străinătate. Aceștia vor putea să aplice pentru o mobilitate, să aleagă cursurile pe care le urmează, să primească recunoașterea automată a creditelor obținute în străinătate, să primească acces mai rapid la servicii precum biblioteca, transportul, cazarea și să aibă acces ușor la informații privind evenimentele și activitățile organizate de uniunile locale de studenți.
- feedbackul de la absolvenți după terminarea studiilor este esențial pentru a asigura că aptitudinile, cunoștințele, și competențele dobândite au o calitate înaltă și sunt relevante pentru piața muncii prezentă și viitoare. Feedbackul este util nu numai pentru universități, care își pot adapta programele de învățământ și predarea, ci și pentru factorii de decizie care urmăresc să îmbunătățească capacitatea de inserție profesională a absolvenților, să abordeze lipsa de personal calificat și necorelarea competențelor și să promoveze incluziunea socială, accesibilitatea și mobilitatea. Comisia se așteaptă să realizeze punerea în aplicare a monitorizării parcursului profesional al absolvenților la nivel european până în 2025.
- pentru a consolida rolul educației în politicile externe ale UE și în vederea pandemiei de COVID-19, ar putea fi avute în vedere următoarele acțiuni: crearea unei abordări de tipul Echipa Europa, care să încurajeze o cooperare cu statele membre ale UE privind activitățile externe ale instituțiilor de educație și formare în diferitele părți ale lumii, consolidând astfel poziția UE ca partener în educație la nivel mondial; pe lângă mobilitatea fizică, UE ar trebui să susțină calea digitală a internaționalizării furnizorilor de educație, în special instituțiile de învățământ superior și de formare profesională, prin creșterea oportunităților digitale pentru personal, profesori și studenți, inclusiv prin cursuri online și modele de învățare mixtă; cooperarea cu partenerii strategici la nivel global; o dimensiune internațională extinsă a programului Erasmus; continuarea programului de masterat comun Erasmus Mundus, pentru a consolida parteneriatele internaționale și pentru a asigura că învățământul superior european devine și mai atractiv.
- un cadru de susținere va contribui la realizarea Spațiului european al educației în următoarele moduri: încurajarea metodelor flexibile de cooperare și consolidare a sinergiei cu alte inițiative din domeniul educației și formării; activități și campanii regulate de informare pentru a încuraja implicarea persoanelor interesate la nivel local și regional; identificarea țintelor și indicatorilor pentru a orienta și a monitoriza progresul privind Spațiul european al educației; integrarea educației și a formării în semestrul european pentru a consolida capacitățile statelor membre de redresare în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19; instituirea unui cadru complet de guvernare pentru Spațiul european al educației până în 2025.
- principalele caracteristici ale cadrului de susținere vor fi: discuții comune regulate între Consiliul Educație, Tineret, Cultură și Sport și celelalte formațiuni ale Consiliului; un Comitet director al Spațiului european al educației pentru a face bilanțul și a asigura păstrarea ritmului tuturor inițiativelor (Comisia va publica Monitorul european al educației și formării în fiecare an);

o colaborare structurată consolidată între Comisie, statele membre și persoanele interesate; o platformă permanentă a Spațiului european al educației în calitate de punct de acces public la acțiunile și la serviciile sale. Comisia va publica un Raport intermediar privind Spațiul european al educației în 2022 și va organiza un eveniment de evaluare la jumătatea perioadei împreună cu Parlamentul European în 2023.

- Comisia propune un set de ținte care trebuie atinse până în 2030, de așa manieră încât să coincidă cu calendarul obiectivelor de dezvoltare durabilă: proporția de tineri în vârstă de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe ar trebui să fie mai mică de 15%; proporția de elevi de clasa a opta cu competențe scăzute în domeniul informatic să fie mai mică de 15%; cel puțin 98% dintre copiii cu vârsta între 3 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară să beneficieze de educație preșcolară; proporția persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior ar trebui să fie de 90%; proporția persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani care au absolvit învățământul terțiar ar trebui să fie de cel puțin 50%; până în 2025, 50% din populația adultă din UE ar trebui să participe la activități de învățare în fiecare an.

- Spațiul european al educației, cu cele șase dimensiuni care stau la bază, oferă o perspectivă privind viitorul educației și formării în Uniunea Europeană. Educația și formarea vor reprezenta un factor stimulator cheie pentru realizarea unei redresări orientate către tranzițiile verde și digitală.

În urma analizei și dezbaterilor aspectelor prezentate în cadrul discuțiilor, membrii Comisiei pentru învățământ au hotărât, cu unanimitatea voturilor celor prezenți, întocmirea prezentului Proiect de opinie favorabil *Comunicării*.

PREȘEDINTE
Natalia-Elena **INTOTERO**

SECRETAR
Laurențiu-Cristinel **TEPELUȘ**

Șef birou Ioana Florina Mînză